

Kutatás a MAF alapítványi tagjainak körében - 2009

I. Alapadatok

Egy kérdőív formájában kérdeztük meg, a Magyar Adományozói Fórum (MAF) alapítványi tagjait az adományozói tevékenységükről valamint gazdálkodásukról.

Hat tag – a MAF összes alapítványi tagja - töltötte ki ezt a kérdőívet a ***Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány, az Erőforrás Alapítvány United Way Magyarország, a Kárpátok Nemzetközi Alapítvány, a Maholnap Magyar Jóléti Alapítvány, az Ökotárs Alapítvány valamint a Polgár Alapítvány az Esélyekért.***

Ezek az alapítványok mind közhasznúan működő szervezetek, melyek egy részét magánszemélyek, másik részét pedig alapítványok alapították.

Az alapítványok létrehozásánál a motivációk igen eltérőek. Az alapítványok alapításának ideje az 1994-2007-ig terjedő időszakra esik, több mint a felét a kilencvenes években hozták létre.

A kuratórium - egy alapítványt kivéve- vegyes összetételű. Míg annak az egy alapítványnak a kuratóriuma kizárólag üzletemberekből áll.

Az alapítványok által támogatott területek közül a tagok legtöbben a szociális ügyek és szolgáltatásokat a helyi fejlesztéseket valamint a visszatérést a munkaerő-piacra támogatják. Az alapítványok fele támogatja a kultúra és művészetet valamint az oktatást. Az ökológia és környezetvédelem, az egészségügy és a sport és rekreáció területét a válaszadók közül ketten jelölték meg, mint támogatott területet. A tudományt, a humanitárius segélyezést, az emberi jogok valamint az egyéb területeket csak egy – egy alapítvány jelölte meg. Egy-egy alapítvány az egyéb kategóriában megjelölte az önkéntesség támogatását, a határon átívelő kapcsolatokat és a pályázatgenerálást, mint támogatási területet.

2 alapítvány tevékenységének hatósugara nemzetközi, globális, míg 4 esetében országos.

Az alapítványok jelentős része pénzbeli támogatással és az alapítvány önálló tevékenységei által támogat. A válaszadók közül négyen adnak természetbeni támogatást, hárman ösztöndíjakkal segítenek. Térítésmentes szolgáltatással a tagok fele támogat. Díjat csak egy alapítvány ad, de csak programokhoz kötődően.

Egyéb módon, mint például technikai segítséggel, kapcsolat közvetítéssel, gyakornoki lehetőséggel 2 alapítvány támogat.

Az alapítványok több mint fele nem nyújt támogatást a szervezetek működéséhez. Két alapítvány viszont nyújt támogatást a szervezetek működéséhez, az egyik kifejezetten csak az induló szervezeteket támogatja.

3 alapítvány adta meg bontva is támogatási célcsoportjait. Mindhárman támogatják a gyermekeket és fiatalokat, a szegényeket valamint a diákokat és a kutatókat. A másik három alapítvány nem tudta értelmezni a kérdést, ők egyöntetűen az egyéb kategóriában a civil szervezeteket jelölték meg.

Az alapítványok közül mind a nonprofit szervezeteket támogatja a legnagyobb arányban, 80-100% között mozog a támogatottság. A közintézményeket a válaszadók több mint fele támogatja. Magánszemélyek támogatását pedig 2 alapítvány jelölte meg.

II. Adományozói tevékenység

Az alapítványok több 2/3-a rendelkezik írott formában adományozói stratégiával, kettő pedig tervezi a jövőben, írott formában stratégia kidolgozását.

Szintén az alapítványok több mint 2/3-a szokott pályázatot kiírni. Két alapítvány nem szokott, ezek közül az egyik nem is tervezi a pályázati rendszer bevezetését, a másiknál 2008-ig volt és 2010-től újra írnak ki pályázatokat.

Az összes megkérdezett alapítvány nyilvánosságra hozza az általa nyújtott támogatás által elérendő célokat, és egyenlő esélyű hozzáférést biztosít a támogatni kívánt célcsoport számára.

A támogatási alapelveit négy alapítvány hozza nyilvánosságra, kettő pedig tervezi a nyilvánosságra hozatalt.

Az alapítványok által nyújtott támogatási célcsoportot valamint az általa nyújtott támogatáshoz való hozzáférést minden megkérdezett nyilvánosságra hozza.

A támogatottak körét, illetve az elnyert összegeket is mind a hat alapítvány nyilvánosságra hozza.

Minden megkérdezett alapítvány nyomon követi az általa nyújtott adományok sorsát. Ez a nyomon követés legtöbb esetben monitoring formájában történik.

Az alapítvány tevékenységéről szóló éves beszámolók minden esetben elérhetőek az alapítványok honlapján és több esetben, az alapítvány irodájában is.

Minden alapítvány értékeli és méri az adományozói tevékenységét, ezek általában kérdőív, beszámolók, személyes ellenőrzések alapján történik.

Az alapítványok felméri az adományozott célcsoport szükségleteit kérdőívek, monitorozás, programértékelésen, interjúkon keresztül.

Az adományok odaítéléséről az alapítványok 2/3-ánál az alapítvány kuratóriuma dönt, egy esetben a kuratórium mellett szerepet játszik a döntéshozatalban a stáb és külső bizottság is. Két esetben az odaítélésről külső független szakértők döntenek.

Az megállapítható, hogy az adományok odaítélése több szempont alapján történik. Minden alapítvány figyelembe veszi a pályázatban leírt információkat. A pályázatok előzetes értékelését is figyelembe veszi - egy kivétellel - minden tag.

A pályázók előzetes meglátogatása az alapítványok 2/3-ánál fontos szempont, míg az informális úton szerzett információ a tagok felénél játszik szerepet a döntéshozatalban.

Egy kivétellel minden alapítvány együttműködik más adományozókkal.

III. Gazdálkodás

Az alapítványok 50%-nak volt az éves bevétele 2008-ban 50 és 100 millió Ft között. Ez alatti - azaz 10 és 50 millió Ft közötti- bevétele egy tagnak és e feletti bevétele - 100 és 500 millió Ft- szintén egy alapítványnak volt. Az egyik alapítvány a 2008-as évben elérte az 500 millió és 1 milliárd Ft közötti bevételt, ezt azonban csak kivételes esetnek nevezi, különben a 100 millió Ft és 500 millió Ft közötti kategóriába tartoznak.

Az alapítványok 2008-as bevételei az alapítók támogatásából, magánszemélyek adományaiból, 1%-os felajánlásokból, közpénzekből, pályázatokból, kamatbevételekből, vállalati adományokból valamint egyéb adományokból áll össze.

Az alapítványok leginkább pályázati úton jutnak bevételhez, ezt követi a vállalati adományok és a magánszemélyek adományai, a közpénzek is az alapítványok felénél jelentenek jelentős bevételi forrást. Bevételi forrást jelent az alapítványoknál az 1%-os felajánlások is és a kamatbevétel, de elenyésző százalékban.

Az alapító támogatása nem jellemző az alapítványoknál, csak egyetlen alapítvány jelölte meg mint a bevételek részét képző összetevőt.

Az alapítványok többnyire 1-3 évre előre látják biztosítottak a működésüket.

A Magyar Adományozói Fórum tagjai közé tartozó alapítványok 2/3-a rendelkezik alaptőkével, van ahol ez 1 millió Ft, de van, ahol eléri a 300 millió Ft-ot az alapítvány alaptőkéje.

2008-ban az alapítványok által támogatott szervezetek közül a nonprofit szervezetek kapták a legtöbb támogatást. Összevetve a hat alapítvány összesen 409 nonprofit szervezetet támogatott. Magánszemélyeket két alapítvány támogatott, míg közintézményeket egyetlen alapítvány.

Az alapítványok által nyújtott támogatások széles skálán mozognak 500 ezer Ft alatti támogatástól egészen a 20 millió Ft-ig.

Az alapítványok által összesen nyújtott támogatás 2008-ban 1.828.061.777 Ft volt.

Fennállásuk óta az alapítványok összesen, körülbelül 9.377.969.000 Ft-ot adományoztak.

A Magyar Adományozói Fórum alapítványi tagjai fennállásuk óta összesen 4192 szervezetet támogattak.

Az alapítványok felénél 3-an dolgoznak teljes munkaidőben, 2 alapítványnál 5-en illetve 7-en dolgoznak, míg egy alapítványnál csak 1 személy dolgozik teljes munkaidőben. Részmunkaidőben összesen az alapítványoknál hatan dolgoznak.

Három alapítványnál dolgoznak önkéntesek is, általában 3-10 önkéntes dolgozik egy alapítványnál. Éves szinten az egyik alapítványnál 150 önkéntes tevékenykedik. Vállalkozói szerződéssel egyetlen személy dolgozik az egyik alapítványnál.

IV. Egyéb

Az alapítványok munkájuk akadályait leginkább az adományozást nem eléggé serkentő adótörvényekben, az adományozói kultúra hiányában, a gazdasági helyzet alakulásában és a civil szervezetek megfelelő programjának hiányában látják. A tényezők közt említik még a média passzivitását.

Az adományozói tevékenységet az alapítványok 2/3-a népszerűsíti valamilyen formában, ami legtöbb esetben honlapon keresztül történik.